

Križna žarišča pred 1.sv. vojno

Križna žarišča so posledica blokovske delitve.

- aneksijska kriza (BIH), leta 1908
- vojna Rusija – Japonska, 1904-1905
- Burska vojne, 1899-1902

Burske vojne so trajale 3 leta. To je bila vojna med Angleži in nizozemskimi naseljenci v Afriki, ki so se imenovali Buri. Šlo je za vojno za zlato in diamante. Zmagajo Angleži. To je pomembna vojna, ker se prvič uporabijo koncentracijska taborišča. Angleži prvi zaprejo Bure za bodečo žico.

Potekala je tudi vojna med Rusijo in Japonsko. Bistveno vprašanje je bilo, kdo bo imel oblast v Mandžuriji in Koreji. Rusija v tej vojni doživi enega največjih porazov (bitka pri Cušiniji). Bitka pri Cušiniji je potekala na morju, kjer so bili Rusi poraženi. V Rusiji četa 1905 pride do prve meščanske oz. boržuzne revolucije. To je velika kriza.

Aneksijska kriza je spopad med Srbijo in Avstro-Ogrsko. Šlo je za vojno za BIH. Za Avstrijci stojijo Nemci, za Srbi pa Rusi. Leta 1908 je v tej bitki uspešnejša Avstro-Ogrska, ki je anektirala oz. si nasilno priključila BIH. Rusi potem niso več podpirali Srbije in so se umaknili, zaradi njihovega umika se umakne še Srbija.

V prvi balkanski vojni (1912 – Srbija, Bolgarija, Črna gora, Romunija: Turčija) je treba spraviti Turke z Balkana. Ta vojna se konča uspešno, spravijo Turke z Balkana. 1. mirovna pogodba je podpisana v Londonu. Leta 1913 hočejo Angleži izučiti Srbe, zato ustanovijo umetno državo Albanijo, da bi tako preprečili Srbom izhod na morje. Drugo balkansko vojno (1913) zakuhajo Bolgari, ki se niso hoteli umakniti z ozemlja, in sicer Makedonije, ki je bilo obljubljeno Srbom. Leta 1913 si potem razdelijo Makedonijo države Grčija, Srbija in Romunija.